

ПИСАНА УПУТСТВА У СКЛАДУ СА ADR

Мере уколико дође до незгоде или хитног случаја

Ако током транспорта дође до незгоде или хитног случаја, чланови посаде морају предузети следеће мере, уколико се оне могу безбедно и практично спровести:

- Активирати систем кочења, искључити мотор и одвојити акумулатор употребом главног прекидача, уколико постоји;
- Избећи изворе паљења, нарочито не сме да се пуши, да се користе електронске цигарете или слични уређаји или да се укључи било каква електрична опрема;
- Обавестити одговарајуће службе за хитне интервенције и пружити им што више информација о ванредном догађају или незгоди и о затеченим материјама;
- Обући светлодбојни прслук и на одговарајући начин поставити самостојеће знаке упозорења;
- Држати транспортна документа на доступном месту за долазак служби за хитне интервенције;
- Просуте материје не смеју се газити или додиривати, избећи удисање испарења, дима, прашине и паре у подручју где их ветар наноси;
- Уколико је то могуће и безбедно, употребити апарат за гашење пожара да би се угасили мањи пожари/извори пожара на пнеуматицима, кочницама и у простору за мотор;
- Чланови посаде возила не смеју да гасе пожар у товарном простору;
- Уколико је то могуће и безбедно, употребити опрему за возило, да би се избегло истицање материје у водене токове или канализацију и да би се изливена материја сакупила;
- Удаљити се из непосредне близине места где се десила незгода или хитна интервенција, упозорити друге особе да се удаље и придржавати се упустава служби за хитне интервенције;
- Скинути контамирану одећу и употребљену контаминирану заштитну опрему и осигурати њено безбедно одлагање.

Додатна упутства за чланове посаде возила о опасним особинама опасне робе према класама и о мерама које се морају предузети у зависности од преовлађујућих околности		
Листице опасности и велике листице опасности	Особине опасности	Додатна упутства
(1)	(2)	(3)
<p>Експлозивне материје и предмети</p> <p>1 1.5 1.6</p>	<p>Може да има низ особина и последица као што је масовна детонација, ефекат распрскавања, јак пожар/ширење топлоте, стварање јаког светлосног ефекта, буке или дима. Осетљива је на удар и/или судар и/или топлоту.</p>	<p>Потражити заклон али удаљити се од прозора.</p>
<p>Експлозивне материје и предмети</p> <p>1.4</p>	<p>Мала опасност од експлозије и пожара.</p>	<p>Потражити заклон.</p>
<p>Запаљиви гасови</p> <p>2.1</p>	<p>Опасност од пожара. Опасност од експлозије. Може да буде под притиском. Опасност од гушења. Може да изазове опекотине и/или промрзLINE. Садржај може да експлодира услед дејства топлоте.</p>	<p>Потражити заклон. Не задржавати се у нижим подручјима.</p>
<p>Незапаљиви, неотровни гасови</p> <p>2.2</p>	<p>Опасност од гушења. Може да буде под притиском. Може да изазове промрзLINE. Садржај може да експлодира услед дејства топлоте.</p>	<p>Потражити заклон. Не задржавати се у нижим подручјима.</p>
<p>Отровни гасови</p> <p>2.3</p>	<p>Опасност од тровања. Може да буде под притиском. Може да изазове опекотине и/или промрзLINE. Садржај може да експлодира услед дејства топлоте.</p>	<p>Употребити заштитну маску. Потражити заклон. Не задржавати се у нижим подручјима.</p>
<p>Запаљиве течне материје</p> <p>3</p>	<p>Опасност од пожара. Опасност од експлозије. Садржај може да експлодира услед дејства топлоте.</p>	<p>Потражити заклон. Не задржавати се у нижим подручјима.</p>
<p>Запаљиве чврсте материје, самореагујуће материје, материје подложне полимеризацији и експлозивне материје умањене осетљивости</p> <p>4.1</p>	<p>Опасност од пожара. Запаљива или сагорива, може да се запали услед дејства доплоте, искром и пламеном. Може да садржи самореагујуће материје које су склоне егзотермном разлагању услед дејства топлоте, у контакту са другим материјама (као што су киселине, једињења тешких метала или амини), услед трења или удара. То може да доведе до стварања штетних или запаљивих гасова и паре или до самозапаљења. Садржај може да експлодира услед дејства топлоте. Опасност од експлозије експлозивних материја умањене осетљивости услед губитка средства за умањивање осетљивости.</p>	
<p>Самозапаљиве материје</p> <p>4.2</p>	<p>Опасност од пожара самозапаљењем услед оштећења комада или истицања садржаја. Може бурно да реагује са водом.</p>	
<p>Материје које у контакту са водом развијају запаљиве гасове</p> <p>4.3</p>	<p>У контакту са водом опасност од пожара и експлозије.</p>	<p>Просушите материје треба исушити посипањем/ покривањем.</p>

Додатна упутства за чланове посаде возила о опасним особинама опасне робе према класама и о мерама које се морају предузети у зависности од преовлађујућих околности		
Листике опасности и велике листике опасности	Особине опасности	Додатна упутства
(1)	(2)	(3)
<p>Оксидирајуће материје</p> <p>5.1</p>	<p>Опасност од снажне реакције, (за)паљења и експлозије у контакту са горивим или запаљивим материјама.</p>	<p>Избегавати мешање са запаљивим или сагоривим материјама (нпр. пиљевином).</p>
<p>Органски пероксиди</p> <p>5.2</p>	<p>Опасност од егзотермног разлагања на повишеној температури, у контакту са другим материјама (као што су киселине, једињења тешких метала или амини), услед трења или удара. То може да води до стварања штетних и запаљивих гасова и паре или до samozапалења.</p>	<p>Избегавати мешање са запаљивим или сагоривим материјама (нпр. пиљевином).</p>
<p>Отровне материје</p> <p>6.1</p>	<p>Опасност од тровања при удисању, додиру са кожом или гутањем.</p> <p>Опасност за водену средину или канализацију.</p>	<p>Употребити заштитну маску.</p>
<p>Заразне материје</p> <p>6.2</p>	<p>Опасност од заразе.</p> <p>Код људи и животиња може да изазове тешке болести.</p> <p>Опасност за водену средину или канализацију.</p>	
<p>Радиоактивне материје</p> <p>7A</p> <p>7B</p> <p>7C</p> <p>7D</p>	<p>Опасност од апсорбовања и спољног озрачивања.</p>	<p>Ограничити време излагања.</p>
<p>Фисионе материје</p> <p>7E</p>	<p>Опасност од нуклеарне ланчане реакције.</p>	
<p>Нагризајуће материје</p> <p>8</p>	<p>Опасност од опекотина услед нагризања.</p> <p>Може међусобно, са водом и другим материјама бурно да реагује.</p> <p>Изливане материје могу да развијају нагризавајуће паре.</p> <p>Опасност за водену средину или канализацију.</p>	
<p>Остале опасне материје и предмети</p> <p>9</p> <p>9A</p>	<p>Опасност од опекотина.</p> <p>Опасност од пожара.</p> <p>Опасност од експлозије.</p> <p>Опасност за водену средину или канализацију.</p>	

- Напомена:**
1. За опасну робу са вишеструком опасношћу и за мешовити товар мора бити уважено свако примењиво упутство.
  2. Наведена додатна упутства у колони (3) табеле могу бити прилагођена да одражавају класу опасне робе која се превози и њено превозно средство

Додатна упутства за чланове посаде возила о опасним особинама опасне робе које су приказане обележјима и о мерама које се морају предузети у зависности од преовлађујућих околности

Обележје	Особине опасности	Додатна упутства
(1)	(2)	(3)
 Материје опасне по животну средину	Опасност за водену средину и канализацију.	
 Материје на повишеној температури	Опасност од опекотина услед топлоте.	Избегавати додиривање врућих делова транспортне јединице и исцуреле материје.

Опрема за личну и општу заштиту, за спровођење општих мера и мера у хитним интервенцијама у зависности од опасности, која се према одељку 8.1.5 ADR мора налазити у транспортној јединици

Следећа опрема се мора налазити у транспортној јединици:

- један клинасти подметач за свако возило, чије димензије морају бити прилагођене највећој дозвољеној маси возила и пречнику точкова;
- два самостојећа знака упозорења;
- течност за испирање очију^а; и

за сваког члана посаде возила:

- један светлоодбојни прслук;
- преносива лампа;
- један пар заштитних рукавица; и
- опрема за заштиту очију.

Захтевана додатна опрема за одређене класе:

- заштитна маска за сваког члана посаде се мора налазити у транспортној јединици за бројеве листица опасности 2.3 или 6.1;
- једна лопата^б;
- једна покривка за сливнике^б;
- један прихватни суд^б.

^а Не захтева се за бројеве листица опасности 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 и 2.3.

^б Захтева се само за чврсте и течне материје са листицама опасности бројева 3, 4.1, 4.3, 8 или 9.